

అన్యాయాన్ని నోరు మూసుకుని భరిస్తున్నంతకాలం బ్రతుకంతా చీకటే. తేకువ తెచ్చుకుంటేనే వేకువరేకలు విరిసేది.

గ్రోధూళి వేళ.

కాంతం రావిచెట్టు మలుపువరకూ వచ్చి అగిపోయింది. ఆ చెట్టు కిందకు రాగానే ఏదో గుబులు. ఆ చెట్టు దాటిపోతుంటే అమ్మ నాదిలిపెట్టిపోతున్నట్టు ఏదో దిగులు.

ఒకసారి వెనక్కు తిరిగి చూసింది కాంతం. దూరంగా గుడినెలమీద నుంచి పొగ దట్టంగా లేస్తోంది. ఆ పొగ మబ్బుల్లోంచి నీరెండ నిద్ర కొరిగిన సూర్యుడు బద్ధకంగా చూస్తున్నట్టుంది.

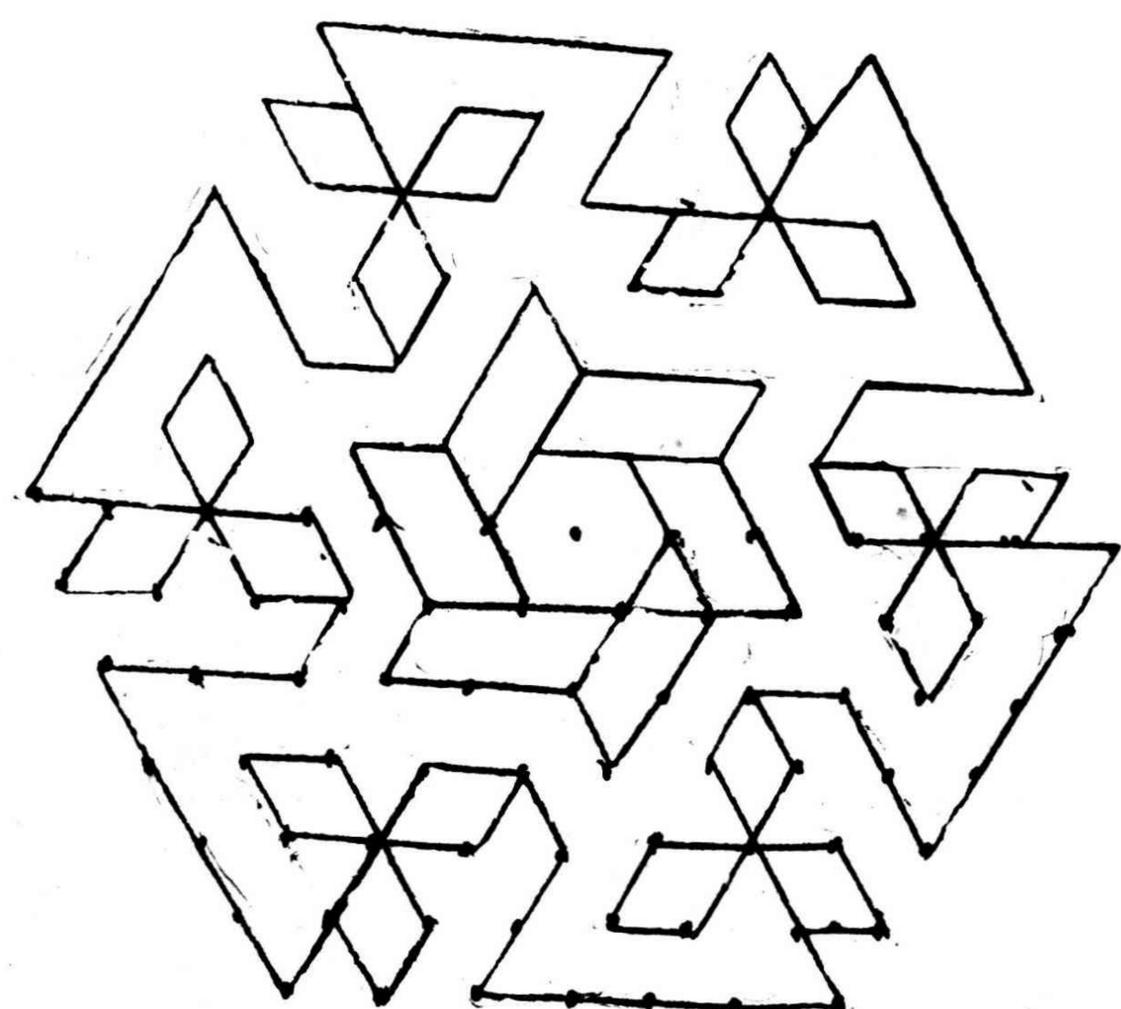
నాలుగడుగులు ముందుకు వేసిన సాంబయ్య విసుగ్గా వెనక్కు చూసి నిలబడిపోయాడు.

కాంతానికి పదేళ్ళకిందట సాంబయ్యతో కాపరానికెళ్ళిన రోజు గుర్తొచ్చింది.

ఆ రోజు తనను సాగనంపడాని కొచ్చి నోళ్ళంతా కళ్ళు తుడుసుకుంటూ యిక్కడే నిలబడిపోయారు. సరిగ్గా ఈ మలుపులోనే అందర్నీ వొదిలెళ్ళి పోతన్న గుబులుతో తనెక్కెక్కే ఏడుతుంటే సాంబయ్య యిలాగే యెనక్కుతిరిగి చూసి యిసుక్కున్నాడు. ఇవాళ వంసడాని కెవరూ రాలేదు.

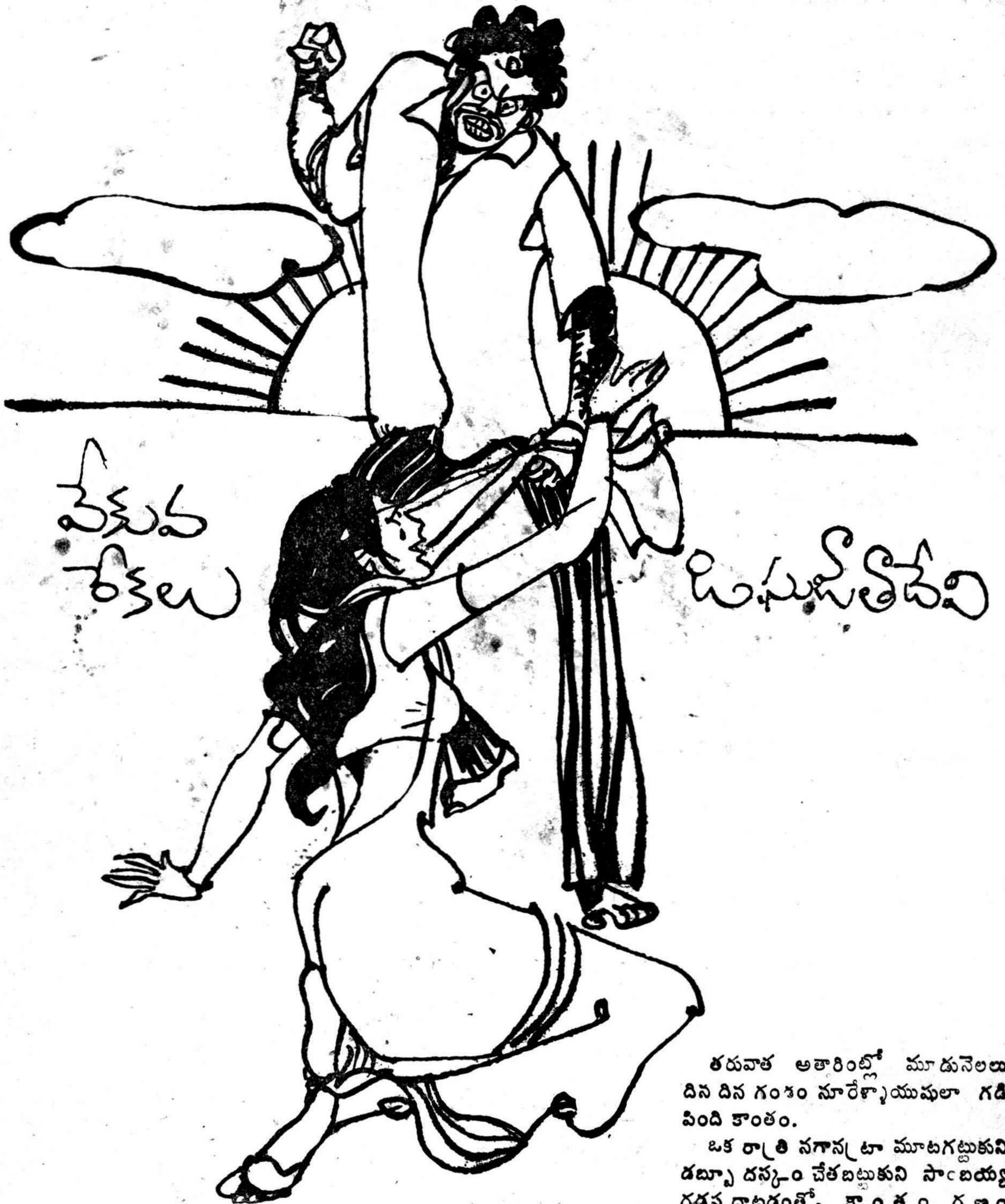
ఏడుపూ రావడంలేదు. కాని....కాని. సరిగ్గా నమయానికి ఊరెళ్ళింది పంతులమ్మగారు. ఉంటే ఆవిడేం సలాచెప్పేదో అనుకుంది. "కోళ్ళనేం జేళావ్?" "బోడెమ్మ త కప్పజెప్పా." "అమ్మిపారేద్దాం. ఆ గుడిసెకూడా." కాంతం బదులు సలకలేదు. పొరుగుూరు కూలికెళ్ళిన జనమంతా ఎదురొస్తున్నారు. "కాంతమ్మా ఎల్లిపోతున్నావా?" "మల్లెప్పుదొత్తావే కాంతా!"

"ము సిల్లాన్ని గేపకముంచుకుంటా వంటే!" కాంతం చుట్టూచేరి ఆపేక్షగా వలక రిస్తున్నారు. "వట్టుమని కోసున్నరలేదు. ఎంతదూర మనే ఊకె యిదై పోతారూ?" అందో పడుచుపిల్ల సాంబయ్యను వోరగా చూస్తూ. "ఓరెల్లడా పిల జాగరతరో?" "జాగరత పెట్టుకోడానికే కద తీసికెల్ల న్నాడు." అందరూ గలగల నవ్వారు. "యామ్మా కావర వెక్కె డె డ తారే? మనూళ్ళో వుండండె, పెట్టిలాటిల్లుంది. కోళ్ళూ...దూళ్ళూ సూసుకుంటా కూలీ నాలీ పేసుకుని కమ్మగా వుండొచ్చు" అంది గంగవ్వ. పీచులా రేగిన తలా, వయసును మోస్తున్నట్లు ఒంగిన నడుమూ, ముడతలుబడ్డ ముఖమూ, లోతుకు పోయిన కళ్ళలో రవంత తడి. గంగవ్వకేసి దిగులుగా చూస్తూ "యెట్టుంటు దో మరి" అంది కాంతం. "మాకిల్లా వాకిలీ లేదేంటి. అన్నీ అమ్మిపారేసి అక్కడే ఉంటాం" దురుసుగా అన్నాడు సాంబయ్య. "అమ్మకోడవెందుకురా. ముసిలాడి పేరు పెడగొట్టవాకండా. కొనబోతే కొరివీ. అమ్మబోతే అడవీ లాగుంది ప్పుడు. నా మాటినయ్యా?" ఇల్లమ్మడవంటే గంగవ్వ ప్రాణం గిలగిలాడింది. "ఏదో ఒకటి జేసుకుంటాం నీకెందుకు పోవే ముసిల్లానా" విసురుగా ముందుకు నడిచాడు సాంబయ్య. "ఓరి నీ అదిరిపాటు పెడా. ఒట్టు పెంచావుగాని బుద్ధి పెరగలేదురా నీకు." గొణుక్కుంటూ ఊరిదారి వట్టింది గంగవ్వ. గంగవ్వ ఆరాటం సూత్తంటే పదేళ్ళ కిందట తనను కాపరానికి వంపిత్తు కుళ్ళి కుళ్ళి ఏడ్చిన అమ్మ గుర్తొస్తంది కాంతానికి. అడుగులు ముందుకు వడతంటే

వంకాంతి ముగ్గు

చిత్రం : సుహాసిని, రాజమండ్రి

వక్రవ
కక్షలు

దిశునీతదవి

అలోచనలు వెనక్కి వరిగెడుతన్నై.

ప శ్క క్రింకట.

గూడెం పెద్ద మంగయ్ మనవరాలు కాంతం. మోతుబరుల తగాదాల్లో అల్లుడు బోతే కూతుర్ని, మనవరాల్ని కంట్లో బెట్టుకు సాకాడు మంగయ్.

వద్దాలుగేళ్ళకే చక్క-ఊరి వెంటయ్య కొడుకు సాంబయ్యతో వెళ్ళింది

కాంతానికి. అప్పటికే ఇరవై ఏళ్ళు దాటిన సాంబయ్యకు జలాయిగా తిరుగుతాడని పేరున్నా కటుంబం మంచిదని మురిసి పోయి పిల్లనిచ్చాడు మంగయ్.

నాలుగు వంతుల్నికోసి ఊరంతా విందు చేశాడు. సన్నాయిమేళం, పల్లకి ఊరే గింపు. అంతకుముందు ఎవ్వరూ చెయ్య నంత ఘనంగా అయింది వెళ్ళి.

తరువాత అతారింట్లో మూడునెలలు దిన దిన గంకం నూరేళ్ళాయుషులా గడి పింది కాంతం.

ఒక రాత్రి నగానట్రా మూటగట్టుకుని డబ్బూ దస్కం చేతబట్టుకుని సాంబయ్య గడవ దాటడంతో, కాంతం గణ్ణం గట్టెక్కి మళ్ళా తల్లికడుపున పుట్టినట్లు పుట్టంటికొచ్చినడింది.

ఆ తరువాత ఆరేళ్ళకు సాంబయ్య ఓడ రేవులో వుద్యోగ వొచ్చిందని తండ్రికి వుత్తరం న్రాశాడన్నారు. కాంతానికి మారు మనువు చెయ్యనుని వూళ్ళో అంతా అన్నారు. తాతా సిద్దపడ్డాడు కాని వెళ్ళి పేరే తితే బాలు చలీ జరం వొచ్చినట్లు వాణికి పోయేది కాంతం. తను కన్నుమూస్తే వాని

...గురూలయి వెళ్ళుంటా.
అప్పుడే కొనసేవరి ధాన్యపు పొంగలికొ.
తప్పింది సంక్రాంతి. గాలిపటాల నీలరంగుతో

మనకాల
విద్యా పాఠశాల
అర్జున వారి

Phone No. 36 Res. 361

Mafatal Group of Mills

మునుగులపాడు కర్ణాటక

అన్నవరపు బ్రదర్స్

పెండ్లికి ముందు, తర్వాత

నరముల విలాసిత, శుక్ల నవ్వు, శ్రీమత్ స్కలనము, ఇతర వెక్స నమస్యలకు ఘోషుద్వారా చికిత్స కలదు. ఏవరాలకు 50 వైసల స్థాంపులు పంపండి.

డాక్టర్ బాబా L A M S V. V.
Asst డాక్టర్స్
A. సర్వార్ R. M. P. V. V.
A. యాదావ్ R. M. P. V. V.
బాబా ఆండ్ కో ఆఫ్స్ అ,
కాల్యాణ ఆఫీసు ఎదుట, విజయవాడ-3.

బతుకేమవుదో అని తాత దిగులు వడు తుండేరాడు.

మూడేళ్ళకిందట అమ్మనుంచ వెక్కిరించి, మళ్ళా దిగలేదు. ఆ మరుస రోజే తాత తిరుగతా తిరుగతానే పడిపోయాడు మళ్ళీ. వేరేము, తండ్రి పోయి న్నాడుకాదు. తాతపోయినాడు నిజంగా దిక్కులేనిదైంది కాంతం అన్నారంతా.

నోరు మంచితనంతో గంగవ్వ సాయంతో కొతజీవితాని కలనాటు పడి పోయింది కాంతం. కొత పంతులమ్మ ఊళ్ళోకొచ్చింది. బతిమిలాడి ఇలిచ్చింది కాంతం. అద్దెమాటోద్దు. నాకూ నాలు గక్షరమ్మక్కలు చెప్పండి అంది. ఉన్న నాలుగు కొళ్ళనూ, గేదెదూకనూ చూసు కోడం, పచ్చగడ్డి కోసుకొచ్చి ఒపావలా తగ్గించి బస్తీకేళ్ళే కావిళ్ళ కెయ్యడం. నగలు పనిపాటులు చూసుకుని సాయంత్రాలు సతెవతమ్మతో కథలూ, ఊసులూ, బుద్ధిపుడితే పలకమీద నాలుగు మాటలాసుకోడం. అటా కాంతం రోజులు కమ్మగా వెళ్ళిపోతున్నా.

తనకో మొగుడున్నాడన్న గురుగాని ఆడు తన్నొదిలేసి పొయాడన్న దిగులు గాని కాంతానికి లేవు. కాని ఎప్పుడో ఉరచుని పిడుగులా ఊడిపడి 'రాపోదాం' అని రెక్కట్టుగుంజుతాడెమోననే భయం మాత్రంవుంది ఆ మాటే సతెవతమ్మతో అంటే - నికిష్టం లెకపోతే ఎవరూ ఏం చెయ్యలేదు అంటూ బోలెడు ధైర్యం చెప్పింది.

మొగుడంటే భయం అలాగే వున్నా. మొగాడంటే ఆసహ్యం పోయింది కాంతానికి, కాంపొంకారు కనకారావు ఊళ్ళో అడుగుబెట్టాక.

ఎప్పుడె నా మొగచూపు చురుక్కుమని గుచ్చుకుంటే చీదరించుకునే కాంతాన్ని కనకారావు చూపులు కట్టిపడేసినా.

వారానికోసారి మందులుపెట్టి సెకిలకు తగిలించుకువచ్చే కనకారావు కాంతంతో శుభకలికాక రోజిడిసిరోజూ వసున్నాడు చిలిపిచూపుల సలకరింపుకు సిరిసిరి నవ్వులు బదులిచ్చేది కాంతం.

కళ్ళు కలకాక మనసూరుకోదు. పాతికేళ్ళ వయసును పదిలంగా మోసున్న ఒళ్ళు మరి నావల్లగాదంది. వయసు మనసూ వక్కాకుచేసి కనకారావు కలలు పెండించింది కాంతం. ఎన్నటికప్పుడు ఈ సంగతి సతెవతమ్మతో చెబుదామనే అను నేది. కాని కొన్నాళ్ళాగి కనకారావుతో తలోపించి ఇంకా మంచిమాట చెబుదామని తగింది. కాని మరో మంచిమాట మురిసి

పోతూ మొగట కనకారావు చెవిలోనే నేసింది.

సంగతి విన్న కనకారావుకలవరపడడం చూసి చిన్నబుచ్చుకుని కళ్ళు నింపుకుంది కాంతం.

కనకారావు చాలనేపు నవ్వుజెప్పాడు. పెళ్ళయేంతవరకూ కాస్త జాగ్రత్తగా ఉండాలన్నాడు. పెళ్ళికి కాంతం వెళ్ళనించి ఏ ఆడంకీ లేకపోయినా, తననాళ్ళ నొప్పించడానికి కాంతం పడుతుం న్నాడు తనకింకా కొన్ని బాధ్యతలున్నాయన్నాడు అన్నీ సర్దుకుని నవ్వుజెప్పి వస్తానని కాంతానికేవో మండులిచ్చి ఊరెళ్ళాడు.

కాంతం మనసు కష్టపెట్టుకున్నా మందులు మింగక తప్పదు

కనకారావు స్వల్పంగా మంచివాడేనని పరిసిరులు చక్క బెట్టుని తప్పకుండా వనాని సతెవతమ్మ ఒదారింది

ఊళ్ళో రాణిలా తిరిగిని కాంతం తరవాత కాలు బైటపెటానికే భయపడింది. ఎప్పుడూ వినలి విసురూ, వెక్కిరింపులూ ఇలింపులూ. సకిలింబలూ ఎదురొతున్నా.

పచ్చగడ్డి కోసుకొస్తుంటే కామందు కొడుకు క్రతతో అడ్డగించి. చీ అంటే కనకారావుకన్నా తీసిపోయానా అన్నాడు.

"నాకింక పిల్లలుటరు. అయినా అరిసేతిలో నిమ్మపంకలే చూసుకుంటా - గుటుగా నాతో పడుంక" మన్నాడు మరో పెద్దమనిషి.

ఒక్కసారిగా కొత రంగులో కనబడు తున్న సంఘాన్ని చూసి బెరిపోయింది కాంతం. నెలయెటి జాలులా సాగిపోయే జీవితంలో ఊహించని సుడిగుండాలకు ఉక్కిరి బిక్కిరైంది కాంతం

ఆ సమయంలోనే సాంబయ్య తిరిగొచ్చాడు

సలక్కపోయినా గుమ్మం బట్టుకు వాదలే

"జరిగినవన్నీ వరిచిపో మనిదరం ఒకటే" అన్నాడు

"వడి లెగిసి నోడ బతుకు తెరువులో బలువూ సులవూ తెలుసుకుని తిరిగొచ్చాడు. ఎల్లవూ అంది గంగవ్వ. అయినా సరే ననలేదు కాంతం.

ఊరి పెద్దల్నిపిల్చి చెప్పించాడు సాంబయ్య.

అయిదుగురు పెద్దలూ, ఒక్కమాటగా కాంతం కావరానికెళ్ళి తీరాలన్నారు. కాంతం తరువున నిలబడి మాటాడేండు కెవరూలేదు.

"సలకనేం మూగి మొద్దులా" సాంబయ్య గాండ్రంపుకు పులిక్కిపడింది కాంతం.

స్ట్రాప్ ఆర్ట్స్
క్రాఫ్ట్ ఆర్ట్స్
వినియోగనూరులకు
6 కార్డులు (8 రకాల) రు. 9-00
డిలర్లకు ప్రత్యేకం
24 కార్డులు (8 రకాల) రు. 24-00
మనియార్ గాని పోస్టల్ ఆర్డర్ గాని పంపితే
కెల్లెట్ట పోస్టల్ పంపుకాము.వి.వి.సి. శేడు.
Cards Crafts Classics
12-E Byramjung Bhahadur Lane
Post Box No. 2421, Madras-600 002

చీకటిచిక్కబడింది. ఇల్లు దగ్గరబడింది. ఆ ఇంట్లో నునుపు గడిపిన మూత్యిల్లా గుర్తొచ్చి దడదడ లాడింది కాంతం.

గడసలో అడుగుపెట్టగానే "రామ్మా" అని కాళ్ళకు నీళ్ళిచ్చింది సాంబయ్య మేన మామ పళ్ళాం ముత్తాలమ్మ.

"అచెల్లొత్తా" అంటూ దడవకత్తుంచే బజార్ను డాడు సాంబయ్య.

ఇరు గమ్మా, పొరుగమ్మా వచ్చి కాంతాన్ని పలకరించి వెళున్నారు.

"ఉడుకుని శ్మేట్లాను కుసినొంటిమీదోను కుని బువ్వదినమ్మా"

ముత్తాలమ్మ బలవంతమీద లేచి ఏదో తిన్నాననిపించింది కాంతం.

ఉరు మాటుమణిగింది.

ఉండుండి కుక్కల అరుపులు వినబడు తున్నా.

సాంబయ్య మాట వినబడి అదిరిపడి లేచి కూచుంది కాంతం.

"ఏయ్ పొడుకున్నావా మారాణ్.... లేలే లే అన్నవెట్టు."

"పెట్టానునే రారా?" తడికవతలనుంచే పిలిచింది ముత్తాలమ్మ.

"నువ్వెందుకెట్టాల అది మొగుడికన్న వెట్టదా?" అంటూనే వెళ్ళి అన్నం ముందు కూచున్నాడు ఆ మాటలో విసురూ.... గొంతులో జీరా విని కాంతం గుండె గుబగుబ లాడింది.

"ఎంటప్పుడే గురకలు దీత్తన్నావ్?"

ఒదిగి నుంచున్న కాంతం జబ్బి మీద చేతికొట్టి చరుసూ అన్నాడు సాంబయ్య.

"అప్పుడే ఎంటి అద్దవరేత్రపుతుంటే ఈ వరదాకా యెక్కడున్నావ్?" మోటు సరసానికి మొకం చిట్టించుకుంటూ అంది కాంతం.

"ఈ వరదాకానా....కతలు.... కతలు అరికతలు అంటన్నానే. ఆ కతల్లో ఈరో ఆరెంపి కనకారావు, ఈరోయి నెవరో తెలుసా?"

కాంతం మాటాడలేదు.

"చెప్పనేం? చెప్పు....చెప్ప వూ.... చెప్పు తీసుక్కొడా వెడుగుదానా."

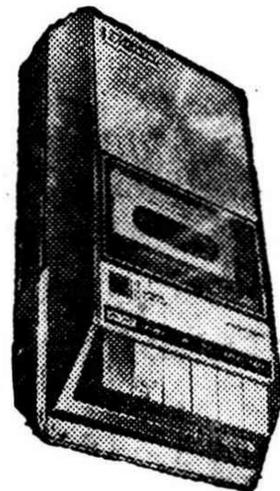
పిడికిలి బిగించి అంది నచోటల్లా గుడ్డాడు.

పళ్ళుబిగించి వోర్చుకుంది కాంతం.

ఎప్పటికో నిద్రబడిన కాంతం తన ఒంటిమీద తారటాడుతున్న చేతుల్లో ఆత్రం ఆ శ్వాసలో ఆకలి గమనించి అసహ్యించు కుంది. నాలుగురోజులు గడిచినై.

అతని కచ్చకూ ఇచ్చకూ ఒకేలా ఒళ్ళప్పుజెప్పే సంది కాంతం.

'ఎప్పుడో నన్ను సంపేతాడు' అని ఒణికి పోయేది. అనరాని మాటలంటూ వడరాని

ఇవ్వండి! మీ కుటుంబానికొక చక్కని కానుక!

టేవ్ రికార్డు

నాణ్యమైనది - ధర తక్కువ

సో నో విజన్,

విలూరురోడ్డు, విజయవాడ-2.

టేవ్ రికార్డు నేల్పు-సర్వీసులో అగ్రగాములు

Suvarna

సీతాంజన్[®]
(పై పూతకు మాత్రమే)

శాంప, నిలుబు, తలనొప్పి, నగ్గు, నడుమునొప్పి, కీళ్ళనొప్పిలు, కండరమునొప్పి, పొలుకునొప్పి తగ్గించును. అన్నిచోపులయందు లభించును.

తయారు:- శ్రీరామ ఆయుర్వేదనిలయం(Regd)
కత్తిపూడి (వయా) చేబాల్లెలు చూ॥గో॥జిల్లా (ఆంధ్ర)

శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, వెంకాగ్, తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలకు మినహా మిగతా జిల్లాలలో స్టాకిస్టులు కోరబడుచున్నారు.

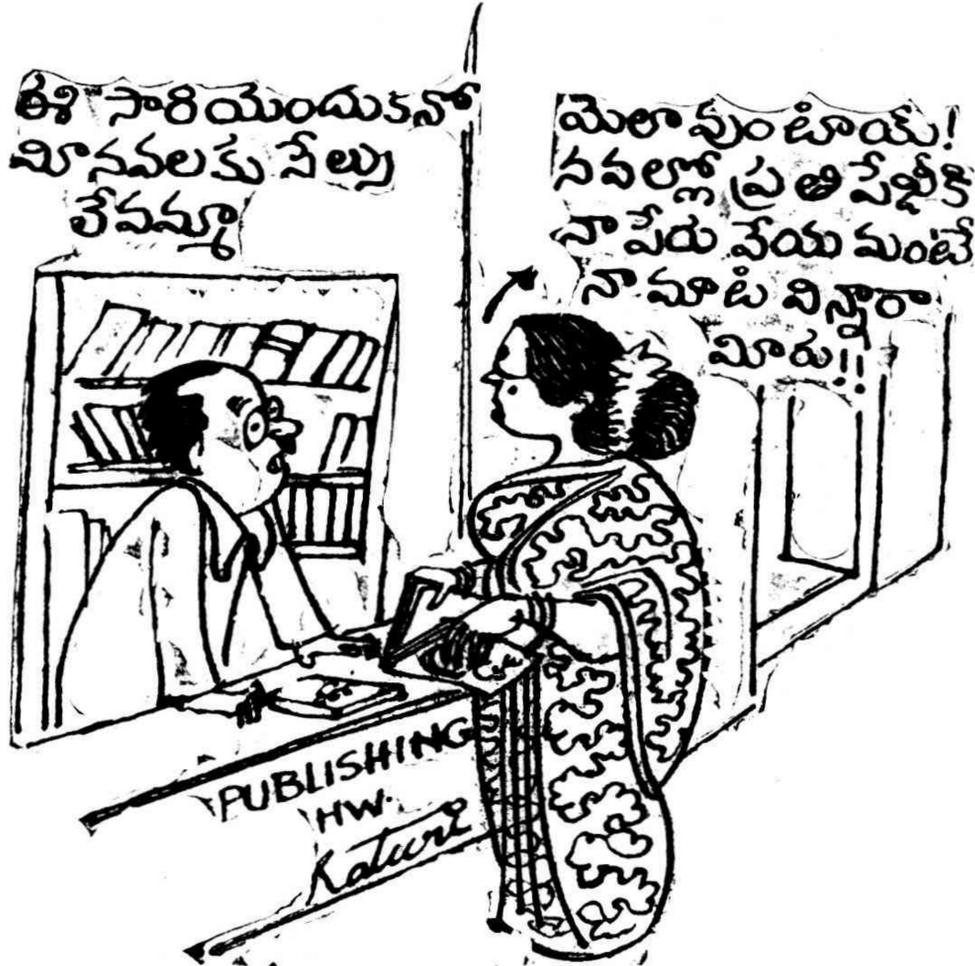
WANTED

ప్రభుత్వ కార్యాలయములందు. Bank లందు క్రింది ఉద్యోగములు పొందుటకు ఇచ్చు శిక్షణకు దరఖాస్తులు కోరబడుచున్నవి.
వయస్సు అర్హత ఖాళీలు శిక్షణ విభాగం

A/C Assistants	S.S.C	340	Accountancy
A/C Supervisors	Inter	120	D. Com.
Clerks, Cashiers	Degree	300	Banking
Managers	Degree	80	Management

Training Period :- 3 to 6 Months [అయా కోర్సులకు తగినట్లు]
Salary :- Rs.460/- 850/- వరకు పొందుటకు అర్హులు. శిక్షణ కాలములో రు. 150/- Scholarship లభింతును. హాస్టలు గదులు ఉచితంగా ఇవ్వబడును.
C. A, I. C. W. A; చదువుటకుకూడా ఇది మార్గదర్శకముగా నుండును. Appli-
-cation form & Prospectus కొరకు రు. 3/- M. O. లేక Crossed
Postal Order పంపి పొందవచ్చును.

N. B : Postal మాలముగా కూడా ఈ శిక్షణ లభింతును.
PRINCIPAL, TECHNICAL EXAMINATIONS TRAINING COLLEGE
P. N. ROAD, MADRAS-600107

బాధలు పెడుతుంటే ఎప్పుడో నేనే చేతి కందింది విసిరెయ్యనుగదా అనుకునేది.

వదేళ్ళనాడు వసుపుతాడుకట్టి ఒంటిమీది బంగారమంతా ఒత్తుకు పోయాడు.

ఇన్నాళ్ళూ నేను సచ్చానో, బతికానో సూడ లేదు. ఇవాళోచ్చి నా పేరు నెగగొట్టావంటున్నాడు. ఏది నాయమో చెప్పడానికి ఊరికి నోరు లేదా; ఈడి సేతిలో ఎందుకు సావాలీ అనుకుంది. అనుకున్నదే తడవుగా సంచీబట్టుకుని బయల్దేరింది.

“ఎల్లమాట అక్కడన్నా సుఖంగా బతుకు” అని కన్నీళ్ళతో సాగనంపింది ముత్తాలమ్మ.

ఇంటికెళ్ళి తాళం తీసి లోపలికెళ్ళి హమ్మయ్య అనుకుంది. వెనక తలుపు తీయగానే చల్లటి గాలి ఒంటికి తగిలి నత్తువొచ్చినట్లనిపించింది. ఇలా నాకిలీ తుడుచుకుని, వసారాలో మంచం వచ్చుకుని పడుకుంటే అమ్మ పక్కన పడుకున్నట్టు కమ్మగా నిద్రపట్టింది.

లేచేసరికి సాయంత్రమైంది. సాంబయ్యా, ఆ చూపూ, మాటా గుర్తొచ్చి గుండె దడదడ లాడింది. ఓసారి నాలుగు వక్కలా చూసి హమ్మయ్య ఇంటి కొచ్చే శా అనుకుంది.

పొదోయాక నలుగురితో ఇసారిచ్చి నాయం జెయ్యమనడగాల అనుకుంది కాంతం. తొటి కడిగి నాలుక్కండలు నీళ్ళు తెచ్చి పోసింది. తల వేలాడేసిన

మొక్కల కాసిన్నీళ్ళు పోసింది. గిద్దెడు బియ్యం కడిగి పొయ్యిమీద పట్టింది. పుల్ల పుడకా బెట్టి మంటబెడుతూ పొయ్యి కెమరుగా కూచుంది కాంతం.

ఉడికే అన్నంలాగే కిందామీదా అవు తూంది కాంతం మనసు కూడా.

నందలడిపోయింది బుద్ధెలిగించాల అనుకుని లేచి వెనక్కు తిరిగిన కాంతం కెప్పు మంది. ఎర్రబడ్డ కళ్ళతో మిర్రె మిర్రె చూస్తూ గుమ్మం పొడుగునా నిలబడ్డాడు సాంబయ్య.

జాట్టుపట్టుకుని ఈడ్చుకెళ్ళి పెద్దమనుషుల ముందు నిలబెట్టాడు.

కాంతం అందఱిముందూ వాడి మీద అసహ్యన్ని బయట బెటడంతో రెచ్చిపోయి గొడ్డును బాదినట్టు బాదాడు.

చుట్టూ ఉన్నోళ్ళు చూసూ ఊరుకోలేదు. అడ్డొచ్చినోళ్ళందరినీ అవతలికితో సేకాడు. అప్పుడే తాళ్ళుగీసి తిరిగొస్తున్న రాములి ఒరలో కతిలాక్కున్నాడు.

“నా ఇంటిపేరు నెడగొట్టావు. నిన్ను బతకనివ్వను. ఎప్పుడొక మొసాదో సూత్రా” అంటూ రంకె లేసంటే.

ఎత్తిన సాంబయ్య చేతిని రెండు చేతుల్లోనూ పట్టుకుని నివంగిలా గర్జించింది కాంతం.

“ఎందుకు సంపుతావు నన్ను. నేన్నీతో రాను నువ్వెప్పుడికి నెప్పుకుంటావో చెప్పుకో. చెప్పు. నలుగురి ముందూ నువ్వు

సేసిన్నాయమేంబో. నేన్నీకు సేసిన అన్నాయమేంబో. నువ్వు వదేళ్ళు అతి గతి కనుక్కోకుండా ఉంటం నామైతే. నేను జేసింది నాయమే.”

వదిమంది కమ్మకొచ్చి ఇద్దరినీ విడదీశారు. ‘ఎవరి బతుకాళ్ళు బతకండి. రేపే నెల్లు సీటియ రాసితా’ వన్నారు.

“కనకారావు జత కలిశాక కన్నూ. మిన్నూ కనబడలేదు. రోగవణిగింది” అని కొందరన్నారు. ‘యిట్లవైతే ఏలాకోవాలి తేక పోతే లేదుగాని, కొట్టి సంపదాని కాజెవడు’ అని మరి కొందరన్నారు.

“అదిగాపోతే దాని బాబులాంటి దింకొ కతి. దాన్ని సంపి జై అపాలవు కా వేంట్రా” అని లొక్కంగా సాంబయ్యను నలబరిచారు మరికొందరు.

వీడిన జాట్లు విదిలించి ముడి వేసుకుంటూ యింటిదారి పట్టింది కాంతం.

ఓరగా వేసున్న తలుపు సందునుంచీ వెలుతురు చారలుగా వాకిట్లో పడుతుంటే.

“ఎవరెలిగించారు దీపం” అని ఆళ్ళ ర్యంగా యిట్ల అడుగెట్టింది కాంతం.

అవతలి గదిలో ఏవో నర్దుకుంటూండి సతైవతమ్మ.

సుడిగాలిలా దూసుకెళ్ళి చావచుట్టలా సతైవతమ్మ ముండు కూలబడింది కాంతం.

తల్లిలా ఒళ్ళోకి తీసుకుని నముదాయింది సతైవతమ్మ.

“ఇంతకుముందే వచ్చాను. గంగవ్వ జరిగిందంతా చెప్పింది. ఇంకేడవకు.

దై ర్యంగా ఉండు. కనకారావు నన్ను కలిశాడు నాకన్నీ చెప్పాడు.”

తల అడ్డంగా ఊపింది కాంతం.

“ఒద్దండీ, ఇంకా పేరెత్తవద్దు. నాకెవరితోడూ ఒప్పు. ఇలా బతకనివ్వండి. తాడు గట్టనోడు బజారుకు లాగి దాని సరువు తీశాడు. నమ్ముకున్నోడు నత్తేటో ఇడిసి తనసరువు కాపాడుకున్నాడు. ఈడధికార వుందని ఒళ్ళిరిసి ముక్కలుజేశాడు. ఆడు ఆశలు సంపి గుండెల్లో కలతరేపాడు” ఇంకచాలు నన్నిలా బతకనివ్వండి అంది కాంతం.

ఆ రాత్రి చాలా పొద్దుబోయేంతవరకూ ఇద్దరూ కష్టాలు కలబోసుకున్నారు. తెల్లవారకముందే బయటకొచ్చిన సతైవతమ్మ విచ్చుకునే వేకువ రేకుల్లో కనకారావు రావడం చూసింది.